

HỘI NGHỊ HIỆP HỘI CÁC BẢO TÀNG QUỐC GIA CHÂU Á LẦN THỨ 4 (ANMA 4)

*Phan Tuấn Dũng**

Được sự đồng ý của Lãnh đạo Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch, Bảo tàng Lịch sử Quốc gia với vai trò là Chủ tịch ANMA nhiệm kỳ 2012-2013 đã tổ chức Hội nghị Hiệp hội các Bảo tàng Quốc gia châu Á (ANMA 4) từ ngày 07-09/10/2013. Tham dự Hội nghị có 13 thành viên ANMA: Bảo tàng Lịch sử Quốc gia Việt Nam, Bảo tàng Quốc gia Tokyo Nhật Bản, Bảo tàng Quốc gia Hàn Quốc, Bảo tàng Quốc gia Trung Quốc, Bảo tàng Quốc gia Nepal, Bảo tàng Quốc gia Campuchia, Cục Bảo tàng Quốc gia Malaysia, Bảo tàng Quốc gia New Delhi Ấn Độ, Bảo tàng Quốc gia Thái Lan, Bảo tàng Quốc gia Indonesia, Bảo tàng Văn minh châu Á Singapore, Cục Bảo tàng Quốc gia Sri Lanka, Bảo tàng Quốc gia Lào và đại biểu khách mời quốc tế là Bảo tàng Khu tự trị dân tộc Choang (Quảng Tây, Trung Quốc).

Trên cơ sở chủ đề của Hội đồng Bảo tàng Thế giới (ICOM) năm 2013 là “Bảo tàng (Ký ức + Sự sáng tạo) = Thay đổi xã hội”, các thành viên Hiệp hội đã thống nhất lựa chọn thông điệp “Bảo tàng góp phần thay đổi xã hội” là chủ đề của Hội nghị ANMA 4 để các bảo tàng quốc gia thành viên cùng nhau chia sẻ những bài học kinh nghiệm thông qua thực tiễn hoạt động của mỗi bảo tàng trên 3 nội dung chủ yếu sau:

1. Bảo tàng góp phần thay đổi nhận thức về bảo tồn và phát huy di sản;
2. Bảo tàng với du lịch di sản;
3. Vai trò giáo dục của bảo tàng.

Sau ngày 07/10/2013 đón tiếp và gặp gỡ chào mừng các đoàn thành viên ANMA cũng như khách mời của Hội nghị, sáng 08/10/2013, Hội nghị Ban chấp hành diễn ra với sự tham gia của các thành viên ANMA và Bảo tàng Quốc gia Lào (thành viên sẽ kết nạp tại hội nghị lần này). Các thành viên đã thảo luận và thống nhất ký kết Bản ghi nhớ về việc hợp tác, liên kết, phối hợp trong các hoạt động chuyên môn nghiệp vụ giữa các thành viên ANMA trên những nội dung sau:

1. Tiếp tục nâng cao hiểu biết lẫn nhau bằng cách tiến hành các chương trình hợp tác liên quan đến các hoạt động liên kết bảo tàng;
2. Thúc đẩy giao lưu, hợp tác về ba lĩnh vực: thông tin, nguồn nhân lực và trưng bày;

* ThS. Trưởng phòng Hợp tác Quốc tế, Bảo tàng Lịch sử Quốc gia

3. Chia sẻ sự hiểu biết về di sản văn hoá của các bảo tàng thành viên và khuyến khích việc trao đổi, học hỏi lẫn nhau;

4. Quảng bá rộng rãi những đặc trưng văn hoá của khu vực châu Á trên toàn cầu;

5. Khuyến khích trao đổi, hợp tác song phương và đa phương giữa các bảo tàng trong khuôn khổ Hiệp hội các Bảo tàng quốc gia châu Á;

6. Các bảo tàng thành viên nên quan tâm đến việc giới thiệu về Hiệp hội ANMA trên trang web của bảo tàng mình, đồng thời tạo các đường links kết nối với trang web của các bảo tàng khác;

7. Tiếp tục kết nạp thêm thành viên mới cho ANMA để Hiệp hội ngày càng phát triển... Thủ tục kết nạp các thành viên mới vẫn được tiến hành theo các bước như điều lệ ANMA đã đề ra trước đây: cần có đủ bản đăng ký của mỗi nước muốn tham gia và được hơn một nửa số các thành viên trong Ban chấp hành Hiệp hội ANMA tán thành;

8. Thời gian, đơn vị chủ trì, chủ tịch đăng cai và các vấn đề liên quan:

(1) Hội nghị Ban chấp hành ANMA lần thứ 5 và Hội nghị mở rộng của Hiệp hội các bảo tàng quốc gia châu Á nhiệm kỳ 2014 - 2015 sẽ được tổ chức tại Bảo tàng Văn minh châu Á, Singapore. Theo điều 4.1.1 và 4.1.2 trong Biên bản ghi nhớ của ANMA, Giám đốc điều hành của Bảo tàng Văn minh châu Á, Singapore sẽ là Chủ tịch tiếp theo của ANMA 5 và Văn phòng của Hiệp hội các bảo tàng quốc gia châu Á sẽ được đặt tại Bảo tàng Văn minh châu Á, Singapore từ ngày 01/01/2014.

(2) Lịch hội nghị, thời gian cụ thể và chủ đề của Hội nghị ANMA 5 sẽ do Chủ tịch mới của Hiệp hội dự thảo và gửi tới các bảo tàng thành viên của Ban chấp hành ANMA cùng thảo luận, điều chỉnh và thống nhất.

Chiều 08/10/2013, Hội nghị mở rộng của Hiệp hội đã diễn ra với sự tham gia của các đại biểu trong nước và các đại biểu quốc tế, đại diện đại sứ quán các nước thành viên ANMA tại Hà Nội. Thứ trưởng Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch Đặng Thị Bích Liên đã đến dự và phát biểu chào mừng. Tiếp đó, các thành viên ANMA đã trình bày các tham luận trên cơ sở chủ đề và những nội dung của hội nghị, tiếp tục bảo tồn và phát huy di sản văn hoá, phát huy thế mạnh nguồn di sản văn hoá phong phú của châu Á. Phát triển cải thiện tích cực hoạt động chung của Hiệp hội để tác động đến hoạt động chuyên môn bao gồm: nghiên cứu, sưu tầm, bảo quản, trưng bày giới thiệu những sưu tập hiện vật trong và ngoài nước của

*Hội nghị mở rộng ANMA 4
với chủ đề “Bảo tàng góp phần thay đổi xã hội”*

mỗi bảo tàng thành viên, qua đó góp phần quan trọng để thay đổi nhận thức của công chúng về việc bảo tồn và phát huy di sản văn hoá, nâng cao hiểu biết về lịch sử văn hoá giữa các quốc gia vì hoà bình, ổn định, hợp tác và phát triển trong khu vực. Đồng thời, các bảo tàng thành viên cũng chia sẻ những bài học kinh nghiệm, những cách thức hoạt động mới có hiệu quả và những mặt còn hạn chế trong thực tiễn hoạt động ở mỗi bảo tàng. Có thể kể đến một số bài như: “Bảo tàng góp phần

thay đổi xã hội” của Tiến sĩ Nguyễn Văn Cường, Giám đốc Bảo tàng Lịch sử Quốc gia Việt Nam; “Bảo tàng Quốc gia Tokyo trong việc bảo tồn, phát triển và sử dụng di sản văn hoá, giải cứu di sản văn hoá và sự mở cửa trở lại của Toyokan (nhà trưng bày châu Á)” của ông Zeniya Masami, Giám đốc điều hành Bảo tàng Quốc gia Tokyo Nhật Bản; “Thay đổi và nâng cao nhận thức của công chúng về di sản văn hoá: Những chuyến tham quan có hướng dẫn” của Tiến sĩ Venu Vasudevan, Tổng Giám đốc Bảo tàng Quốc gia New Delhi Ấn Độ; “Vai trò giáo dục của bảo tàng Thái Lan - Trung tâm giáo dục ngoài trường học” của Tiến sĩ Amara Srisuchat, Giám đốc Văn phòng các Bảo tàng Quốc gia Thái Lan...

Ngay sau phát biểu tổng kết Hội nghị của Tiến sĩ Nguyễn Văn Cường - Chủ tịch ANMA 4, Giám đốc Bảo tàng Lịch sử Quốc gia Việt Nam là lễ khai mạc triển lãm “Châu Á - Những sắc màu văn hoá” chào mừng Hội nghị ANMA 4. Triển lãm đã giới thiệu hơn 100 hiện vật tiêu biểu bao gồm: đồ trang sức, đồ thờ, đồ gốm, các tác phẩm nghệ thuật... của các quốc gia châu Á hiện đang được lưu giữ tại Bảo tàng Lịch sử Quốc gia Việt Nam. Tại lễ khai mạc triển lãm, đồng chí Hoàng Tuấn Anh, Ủy viên Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch đã đến dự, phát biểu chào mừng thành công của Hội nghị và cắt băng khai mạc triển lãm.

Tối 08/10/2013, Bảo tàng Lịch sử Quốc gia đã tổ chức chương trình Gala Dinner chào mừng thành công Hội nghị với chương trình văn hoá nghệ thuật vừa hiện đại, vừa thể hiện bản sắc văn hoá dân tộc Việt Nam giới thiệu về ẩm thực Việt Nam, đồng thời các đại biểu thưởng thức những bản giao hưởng đặc sắc do Dàn nhạc Giao hưởng Việt Nam trình diễn, các làn điệu dân ca quan họ Bắc Ninh - Di sản văn hoá phi vật thể đặc sắc của Việt Nam được UNESCO công nhận là di sản văn hoá phi vật thể của nhân loại đã gây ấn tượng tốt đẹp với các bạn quốc tế và khách mời tham dự Hội nghị.

Ngày 09/10/2013, Bảo tàng Lịch sử Quốc gia đã tổ chức cho các đại biểu ANMA đi tham quan các bảo tàng, di tích lịch sử văn hoá tiêu biểu trên địa bàn Hà Nội trước khi tiễn đưa các đại biểu lên đường về nước, kết thúc tốt đẹp Hội nghị Hiệp hội các bảo tàng quốc gia châu Á tại Bảo tàng Lịch sử Quốc gia - Hà Nội, năm 2013.

Sau khi về nước, các đoàn đại biểu tham dự hội nghị ANMA 4 đã gửi thư cảm ơn Bảo tàng Lịch sử Quốc gia Việt Nam đã tổ chức thành công hội nghị:

“Chúng tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới sự sắp đặt tổ chức cũng như sự nhiệt tình mến khách của các bạn dành cho chúng tôi trong suốt thời gian ở Hà Nội. Chúng tôi đã có những khoảng thời gian tuyệt vời. Hội nghị đã là một cơ hội lớn cho các vị giám đốc gặp mặt và cập nhật nhiều thông tin với nhau. Các bạn cũng giúp đỡ chúng tôi rất nhiều. Xin gửi những lời cảm ơn của chúng tôi tới tất cả nhân viên Bảo tàng Lịch sử Quốc gia Việt Nam đã tham gia tổ chức Hội nghị ANMA lần này.”

(Satomi Kito - Bảo tàng Quốc gia Tokyo Nhật Bản)

Chương trình Gala Dinner

Tiến sĩ Intan Mardiana - Giám đốc Bảo tàng Quốc gia Indonesia mặc dù do điều kiện khách quan không đến dự được Hội nghị cũng đã cử cấp dưới của mình tham dự Hội nghị cũng đã gửi thư cảm ơn và chúc mừng thành công của Hội nghị: “ Chúng tôi rất vui mừng khi biết tin Hội nghị đã diễn ra rất thành công. Chúng tôi mong rằng mỗi ý kiến đưa ra trong hội nghị của các thành viên ANMA sẽ là một sự đóng góp để Hiệp hội sẽ được quảng bá và có ảnh hưởng rộng khắp. Chân thành cảm ơn sự hợp tác và chu đáo của các bạn.”

Tiến sĩ Alan Chong, Giám đốc Bảo tàng Văn minh châu Á, Singapore – Chủ tịch ANMA 5 nhiệm kỳ 2014-2015 đã viết: “ Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn về việc sắp xếp, tổ chức thành công hội nghị ANMA lần này của Bảo tàng Lịch sử Quốc gia Việt Nam. Hội nghị được tổ chức rất chu đáo, rất ý nghĩa và đầy sự mến khách, đã tạo cơ hội, điều kiện cho các thành viên được giao lưu với nhau. Tôi hy vọng và chỉ mong sao Bảo tàng Văn minh châu Á, Singapore của chúng tôi sẽ tổ chức tốt như vậy trong nhiệm kỳ tiếp theo.”

Còn nhiều đánh giá tốt đẹp của các bảo tàng thành viên ANMA về Hội nghị ANMA 4 do Bảo tàng Lịch sử Quốc gia Việt Nam tổ chức. Tuy nhiên, chúng tôi cũng nhận thấy đây là lần đầu tiên Bảo tàng Lịch sử Quốc gia tổ chức một hội nghị quốc tế có quy mô, mặc dù được sự quan tâm của Lãnh đạo Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch, sự chỉ đạo sát sao của Lãnh đạo cơ quan cũng như sự tham gia tích cực và có trách nhiệm của các phòng, ban Bảo tàng Lịch sử Quốc gia, song cũng không tránh khỏi những tồn tại nhất định cần rút kinh nghiệm để Bảo tàng Lịch sử Quốc gia có thể tổ chức tốt hơn nữa những sự kiện quốc tế trong thời gian tới góp phần nâng cao vị thế, tầm ảnh hưởng của Bảo tàng Lịch sử Quốc gia Việt Nam với bạn bè quốc tế./.

THE FOURTH CONFERENCE OF THE ASIAN NATIONAL MUSEUM ASSOCIATION (ANMA)

Phan Tuấn Dũng

The annual meeting of the Asian National Museum Association (The 4th ANMA) was held from 7th to 9th October 2013 in Hanoi by the host position of Vietnam National Museum of History in the period 2012 - 2013. The message of the conference “Museums contribute to social change” is illustrated in 3 contents on :

1. Museums contribute to change awareness of cultural heritage conservation and promotion.
2. Museums with heritage tourism
3. Educational roles of museums

On 8th October 2013, the conference discussed and agreed to sign the memorandum of understanding (MOU), cooperation, coordination of professional activities between ANMA's members. Mr. Hoàng Tuấn Anh - The Minister of Department of Culture, Sport and Tourism attended the opening ceremony of the special exhibition “Colorful Asian cultures”. The farewell had a good impression to all participants. On 9th October 2013, the delegates visited some museums, outstanding historical and cultural sites in Hanoi. The conference of the 4th ANMA had a good achievement.